

నియంతృత్వం

బాబూ రావింటికి నే నెప్పడో కాని వెళ్ళడం పడదు. ప్రతాప గెడ్డిగారి ఆంధ్రుల సాంఘిక చరిత్ర వాడు కొన్నాడని తెలియగా, అది ఓ సారి పుచ్చుకోవాలని ఆవేశ వాళ్ళింటికి బయలు దేరా. తీరా వాడింటికి వెళ్ళేసరికి తలుపులు దగ్గరగా వేసి ఉన్నాయి. వాడింట్లో లేడేమో అనుకున్నా. అయినా ఇంట్లో కనుక్కొని పోదామని, తలుపుదగ్గరగా వెళ్ళి కేక వేసే సమయంలో—

‘ఫీ నోరు మయ్’ అన్న ముక్కలు వినవచ్చాయి. వెంటనే గాజుల గలగల, ఉన్నస్థానంలోంచి ఎవరో కదలి వెళ్ళిన సవ్యడి వినవచ్చాయి. నామనస్సు ఆశ్చర్యంలో మునిగిపోయింది. ఎవరా ముక్క అన్నది? బాబూరావు ఆర్థాంశనా? ఫీ ఉత్తిది. నేను పొరపాటు విన్నావా? బాబూ రావే ఆ మాటలు అన్నాడేమో! అప్పుడామె అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయింది కాబోలు!

తరువాత అంతా నిశ్శబ్దం. గచ్చుమీద ఒలికినపాలు దుమ్మును కలుపుకొని సవ్యడి లేకుండా ప్రాకుతూన్నట్టుంది! ఇలాంటి సమయంలో వాడ్ని పిలవాలా పిలవ గూడదా?

నే నెప్పడు వాడింటికి వెళ్ళినా, గట్టిగా వాడి కేరుపెట్టి అరచే వాడ్ని. కాని ఆవేశ ‘బాబూరావు’ బాబూరావు’ అని మెల్లగా పిలచాను. అయితే బాబూ రావు వెంటనే వచ్చి తలుపు తియ్యలేదు. పోనీ పలకనూ లేదు. వాడు రావటానికి రెండునిమిషాలు ఆలస్యమయింది. వచ్చి, తలుపు తీసిన వెంటనే, ‘ఏం: ఇలా వచ్చావ్’ అని వినుగుతో అడుగుతూన్నట్టుగా వుంది వాడి ముఖంబిందం. కాని వాడట్లా అనలేదు. ‘రారా. ఏమిటి వికే సాలు. ఈ మగ్గరావం మానేశావు’ అన్నాడు. నాకు మతిపోయింది. రాడి మాటలు నేను సరిగ్గా వివేక్షితిలో లేవు. నామనస్సు ‘ఫీ. నోరు మయ్’ అన్న ముక్కమీదే పని చేస్తోంది. అది బాబూ రావు కంఠమా? లేక అతని అర్థాంగిదా?

ఆమాటలు ఈ మాటలు అయిన తరువాత ‘ఏదిరా నువ్వు మొన్న కొన్న పుస్తకం’ అన్నాను. ఒక్కసారిగా వాడు నిరుత్తరమై పోయాడు. అయితే నే నన్న

‘ఏం ఇలా వచ్చావ్’ అని వినుగుతో అడుగుతూ న్నట్టుగా వుంది వాడి ముఖంబిందం.

మక్కల్లో ఏవదంబిద వాడి మనస్సు పనిచేసిందోకాని - వాడిమాపులు ఎందు కనో లోని గుమ్మంవెళ్ళ ప్రసరించాయి. ఈ శబ్ద బాలం ఎంతవరకూ ప్రయాణం చేయగలదోపరీక్షిస్తున్నట్లుంది ఆతనిముఖం! అయితే ఈ విషయం నాకప్పుడు తెలియ లేదు.

వాడు నాకు పుస్తకం ఇచ్చాడు. నేను అక్కడనుంచి వెళ్ళిపోయాను.

ఇంటికి చేరుకున్నా నేగాని నామనసు మనసులోలేదు. అది ఎక్కడకో వెళ్ళు తూంది. ఏదో వెదుకుతూంది. దేనికో కారణాలు వివరించుంటూంది. అనేక రకాల గా తిరిగిస్తూంది. నిజానికి ఈ మనసు ఉన్నదే బహు చెడ్డది! అది ఇతరుల చెడ్డను

రండి సోమరాజు

గురించి తెగ తెలుసుకోమని చంపుతుంది. పిక్కుతినేస్తుంది. బానీ ఇందులో పెద్ద తప్పేముంది? మగవాడా మాటను— ఒక్కొక్కటిని ఉద్దేశించి అంటే, సహించి ఉండకోగలస్తామను ఉన్న నేను-ఒక్కొక్కటి, ఎంతో కలసి మెలసి తిరిగి నేను-ఒక్కొక్కటి, సాక్షాత్తు భార్య, ఆ మాటను-అనేక సంవత్సరాలు అతి సాన్నిహిత్యంతో కూడుకున్న మృదయంతో, భర్తచేసిన ఏ పెద్ద తప్పనో-అట్లా అని-నిరసిస్తే మధ్య ఏమీ సంబంధంలేని పరాయిపురుగునైన నేను, ఇంతభాధలో తపించి బావడమే మిటి! నిజంగా క్షుణ్ణిడిటి. ఎంతకైనా మగ బాతి మగజాతే! తన జాతిమీద ఈగనైనా వ్రాలనీయదు! పాపం! నిత్యం మగవాళ్ళు అనే-ఇలాంటి మాటలతో ఆడవాళ్ళెంత కుళ్ళి కృంశించిపోతున్నారో-ఒక్కనారైనా ఉహించానా?

ఇంతలో మా అవిడ భోజనానికి లెమ్మన్నది. అయితే ఆమె లెమ్మన్న వెంటనే నేను లేస్తానా విమిటి? అప్పుడు నా గొప్ప తనం ఏముంది? నేనింకా దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తూ కూర్చున్నాను. ఆమె 'షుషుబెలో' 'సెకండ్ బెలో' అన్నట్లుగా మళ్ళీ కేకేసింది. నాకు చికాకతెంది. దానితో 'ఫి. నోరుముయ్' అన్నా. అలా అన్న తరువాతి నాకు నవ్వొచ్చింది. నా నవ్వుచూసి ఆమెమూతి కుడిచింది. ఇదిచూసి నాకు దీర్ఘంగా ఆ పుకో లే ని నవ్వు తరుముకొచ్చింది. ఇది చూసి ఆమె మూతి విరిచింది. ఆ విరుపు చూడగానే, 'ఎందుకే భామా! ఆ మూతి నవ్వుచూ అట్లా విరుస్తావు. అలా ఆప్రమానా విరిస్తే, కొన్నాళ్ళ కక్కడ వెళ్ళు వెళ్ళివిరిగి పోగలదు' అన్నా. ఈసారి ఆమె కుమనోహరమైన నవ్వు సన్నగా ప్రకటించకుండా ఉండలేకపోయింది.

నేను భోజనముదగ్గి ఆకార్యని 'అయితే ఆనేక ఇందిర దగ్గరికి వెళ్ళావుగా-మరి ఆమె ఏమి మాట్లాడిందో నాకొక్క విషయమూ చెప్పావుగాదే' అన్నా, బాబూరావు భార్య మణి సుద్దేశించి.

మా అవిడ 'ఇప్పుడావిడ సంగతి మీకెందుకూ' అంది. 'అన్నే! ఊరకనే.' అనేసి ఊరుకున్నా; చెప్పితే చెప్పలేకపోతే మా నేనెయ్య అన్నట్లు. అలా అనకపోతే ఆమెచేత వాగించడం బహుకష్టం లెండి

ఇక ఆమె చెప్పడం ఆరంభించింది.

మొట్టమొదటగా, 'ఇందిర ఎంత మంచి దనుకున్నారు' అంది. నా మృదయంలో కణుక్కుమంది. అయినా నివక తప్పింది. కాదు. 'ఆనేక వాళ్ళింటికి వెళ్ళగానే ఎంతమర్యాద చేసిందనుకున్నారు. ఫలవారాలు చేసిపెట్టింది. కాళ్ళి ఇచ్చింది. ఏవేవో విషయాలు బోలెడన్ని చెప్పింది పాపం! వాళ్ళాయన, సీనిమాలకు పుస్తకాలకు, తెగ తగలేనూ వుంటాడట. డబ్బు కూడ ఎవరికి బడిలే వాళ్ళకు అప్పుగా ఇచ్చేస్తూ ఉండటమో, దానాలు చేసేస్తూ ఉండటమో చేస్తూ ఉంటాడట! ఇలా గుంటే ఎలాగండీ మరి! అదేమైనా సంసారమా—ఇంకేమైనానా? ఇవ్వాళ్ళ ఉంది గదా అని ఊరికే కళ్ళు మూసుకొని ఖర్చు పెట్టేస్తూఉంటే—ముందు గతి కానొద్దటండీ! ఇదంతా చెప్పి ఆమె ఎంత బాధపడిందనుకున్నారు? ఆమె, అంతా మంచిచే కాని, కోపం వస్తేమాత్రం మనిషి గాదండీ! ఆనేక వాళ్ళిల్లాడ్ని ఎంత గట్టిగా కొట్టిందనుకున్నారు. అడుగుంటూ బంతి కుళ్ళుకాలవలో పారేశాడని ఎంత గట్టిగా కొట్టిందో చెప్పలేను. వాడు ఒకటే ఏడ్చు. ఇంతకోపం ఉంటే ఎలా కాపురం చేసుందండీ? ఏమీ ఎరగని పసి పిల్లాడ్ని బాదుకుంటే ఏ మొస్తుందీ! అని మా అవిడ, ప్రక్రింటావిడ ఎందుకో సిలిస్తే, ఆ ప్రసంగం అంతటితో కట్టిపెట్టి వెళ్ళిపోయింది. మళ్ళీ ఈ ప్రసంగం కూమధ్య రాలేదు.

నిజానికి బాబూరావు అద్భుతిమైన సౌందర్యమూర్తి. ఇందిర అందాలరాణి. ఇట్లాంటి జంట కుందరడం చాల అరుదు. వాళ్ళు చక్కగా ముస్తాబై సీనిమాకు పోతూవుంటే, వాళ్ళ ముందునుంచి పోయే వాళ్ళు అప్పటివరకూ చూసింది చాలక వాళ్ళును దాటినతరువాత కూడ, కళ్ళు చెనక్కి కాళ్ళు ముందుకే పోనిస్తూ ప్రాణాల్ని నైతం లెట్టా చెయ్యరు!

బాబూరావు వెంట అందమైనవాడో అంత తీవిగా ఉంటాడు. ఆతని కంకస్వరం విన్న వాడు భార్యతో ఇట్లాంటి మాట అనిసించుకుంటాడని కలలో కూడా అనుకోడు. మా అవిడ చెప్పినదాన్ని బట్టి ఎంతాబోచించినా, బాబూరావు భార్యమాట వినేవాడిలా కనుపించలేదు. ఆమెకు నిజంగా లొంగినవాడైతే ఆమె వద్దంట్లు స్నానం అట్లాంటి పను లెందుకు చేస్తాడు? అయితే ఆనేక పుస్తకం ఇచ్చేటప్పుడు అట్లా చూసానేమిటి? అప్పటికి జరిగిన మాటలమీదే నిలచిన ఆ తని మనసు—ఆ మాటల మీదే పనిచేస్తూ అటువైపు మావు నిలిపి

నియంతృత్వం

అబ్బాయి: - అమ్మా! మా స్కూల్లో జరిగే పదుగు సందాలలో నా పేరుకూడా ఇచ్చాను. అమ్మ: - ఇనే ఇచ్చావుగాని నెమ్మదిగా పరిగెత్తునాయనా; లేకపోతే ఏ కార్నో విరగొట్టుకుంటావు.

జేమా! ఏమైనా వాడల్లాంటి మాటలు పజే మనిషి మాత్రం కాదు. ఎంతలా నా చూడడం ఈ విషయం ఋజువు చేసుకోమని బాధించడం మొదలు పెట్టింది. నిజాని కింనులో ఒకర్ని ఒకరు తిట్టుకున్నారని కాదు కాని - అసలల్లాంటి పరిస్థితికి ఎవరు కారకులై ఉంటారా అన్నది నాకు పెద్ద సందేహం పోయింది.

అప్పటినుంచి వాడితో ఎప్పుడు మాట్లాడినా - వాణ్ని జాగ్రత్తగా పరిశీలించడం మొదలు పెట్టా. కాని వాడెప్పుడూ తన ఇంటిలోనే దగ్గర ఉంటే లేదు. ఆమె అంత విడిచిపెట్టేస్తే, ఎప్పుడైనా వివిషయం మీద నేనా కార్యకాళిపోతే కార్యయినా ఆమెపై ఉన్న అసహ్యమైన భావాన్ని వ్యక్తం చేయకుండా ఉంటాడా అని నా అంతరాత్మ బాధించడం మొదలు పెట్టింది. కనీసం ఆమెను కాకపోయినా, ఇతర ఆడవాళ్ళైనా ఆ బాధతో తిట్టకుండా ఉంటాడా అనికూడా వ్యసపడింది. ఒక రోజున నేనే ఏదో సందర్భంలో 'మమి ఇందిర చాలమంచిదని చెప్పిందోయ్! ఆవిడ, అల్లాంటి మర్యాద ఆమె మాయింటికి వస్తే తను చెయ్యలేనని కూడా చెప్పింది' అని చెప్పి

చూశా 'ఇల్లాంటి మర్యాద మీకూ మీకే గాని నాకేం చెయ్యదులే' అని ఏమైనా అంటాడేమోనని. కాని అతని దగ్గరనుంచి ఒక చిన్ని కనిపించి కనిపించని నవ్వు తప్ప మరేమీ జవాబు పొందలేక పోయాను.

మరో రోజున, 'అబ్బాయి! ఈ ఆడ వాళ్ళతో చచ్చిన చావోయ్. వేగలేక పోతున్నాను. ఇంటికి వెళ్లి లేయదు యాతన అనుకో. నిజంగా అనుకుంటుంటే పత్యానికి ఎంత పెట్టి పుట్టారీ! నువ్వు నయంరా. హాయిగా ఏ గొడవాలేకుండా ఉంటావు. జీవితం ఆ మాత్రం అర్థం చేసుకోగల భార్య ఉండటం నిజంగా భర్త అనే ప్రాణికి ఎంత ముఖం!' అన్నా; ఇప్పుడైనా 'ఆ...ఆ. అందరాడవాటూ ఒక్కటే తోవోయ్' అని అంటాడేమోనని! కాని అబ్బే! వాడినోటివంటు అల్లాంటి మాట రానిదే! మళ్ళీ మునుపటి లానే ఒక నవ్వు బహుతమాడుగా నవ్వేసి ఊరుకున్నాడు. ఇంత గుట్టుగా ఉంటే వాడి దగ్గర ఇంకేవిషయం గ్రహించటం ఎట్లాగో నా మనసు ఉహించలేకపోయింది.

ఇట్లా ఉండగా ఒక రోజున బాబూ రావు మా ఇంటికి వచ్చాడు. వచ్చిగానే 'భయంకరం! ఇవ్వాలి చూశావూ గూడ్లు బండిని ఢీకొని ప్యాసేంజరు బండి ముక్క ముక్కలైపోయింది. ఎంతమంది చచ్చి పోయారో లెఖలేఖ అన్నాడు.

నేనా భయంకరమైన దృశ్యాన్ని చూసి అస్పృశ్య ఇంటికి వచ్చాను. 'అవును పాపం! చాలమంది చచ్చి పోయారు. ఒక్కమనిషి చేసే చిన్ని పొరపాటుకు ఎంతమంది ఆహుతి కావలసివస్తోందో' అన్నా. ఇది వింటూనే బాబూరావు, 'ఇవ్వాలి నారాయణరావు పూనా ప్రయాణం. వాణ్ని ప్రక్క వేచనుకు తీసుకువెళ్ళి ఎక్కెంచి వస్తున్నా. నిజానికి వాడి నుండేలు పీచు పీచు మంటూనే ఉన్నాయి. వాడితో అన్ని ట్రైనులూ గుడ్లకోపులేరా; అపాయాలు వచ్చేముందు కొన్నింటికి సర్దుకోగల తాళుకు ఉంటుంది లేత అని చెప్పి ప్రయాణం ఆపుకోకుండా చేశాను.' అన్నాడు. ఇలా వాడంటూ వుంటే నా మనస్సులో ఇభమిద్ద మనరాని భావమేదో కలిగి, నవ్వున బయటనుంచి పాలవాడు వేసేకేకతో అణగారినోయింది. పాలవాని కివ్వవలసినదేదో నేను పర్చు

తీసి ఇస్తున్నాడగా బాబూరావు 'అబ్బ! ఈ పర్చు నీదగ్గర ఇంకా ఉందిరా? మెద్రాసులో మనిద్దలమూ ఆరోజున ఒకే రకం పర్చులు కొన్నాము. నా పర్చు మా చుట్ట మొకాయన కాకే కాదు. నీకు పీలుగా ఉంటే. ఇది నా కిచ్చేదూ' అన్నాడు ఏక బిగిని.

వాడిలాంటి వదగలమూనే నివ్వక పోవడమూ ఎప్పుడూ జరగదు కాబట్టి 'ఏం. నీకంతగా కావలిస్తే తీసుకో' అన్నా. వాడు చప్పన 'కేంకూరా' అంటూ పెద్ద కొంత దొరికినట్లుగా అందుకున్నాడు ఆ తరువాత 'ఇప్పుడు నాకు కార్య పని ఉంది. ఒక యాత్రయాపాయిలుంటే ఇలా ఇయ్యి. రేపు ప్రార్థన చేసి ఇచ్చేస్తాను.' అన్నాడు. ఇట్లా వాడెప్పుడూ ఎవ్వరినీ డబ్బు అడిగిన పాపాన పోలేదు. అట్టి భాషుని వారు రావడం నా అద్భుతంలా భావించుకొని, 'ఒక తప్పకుండా!' అంటూ వాడికి ఆ డబ్బు ఇచ్చి పంపించాను. ఇక ఆరోజుంతా వాడికి డబ్బెందుకు కావలసి వచ్చిందా అనే ఆలోచించాను. కాని అంత చిక్కలేదు.

ఆ మర్నాడే వాడా డబ్బు తీసుకొచ్చి నా కిచ్చేశాడు. 'అరే అప్పుడే ఇచ్చేసేవే!' అన్నా, ఇలా అనడం భావ్యం కాబట్టి. ఎందుకనో వాడింత త్వరగా బాకీ తీర్చివేయడం నా మనస్సుకు తృప్తి నీయలేదు.

ఆ తరువాత వాడూ నేనూ ఎప్పుడూ కాని కలవడం పడలేదు. అది వాళ్ళింటి దగ్గర జరిగింది. మేమిద్దలమూ మాట్లాడుతూ వుండగా, ఇందిర నవ్వుతూ వచ్చి కాఫీ ఇచ్చింది. నా మనసులో అస్పృశ్యతేవో విషయాలు గింజుకున్నాయి. అంత సుప్రసన్నమైన వదనంకల ఆమె నోట నుంచి ధస్తే ఎప్పుడూ అల్లాంటి మాట రాదని మనసులో ని మనసు. ఘంటుగా చెప్పింది.

ఇంతలో నారాయణరావు పెద్దగొడవగా లోపలికి వచ్చాడు. పెద్ద బెడిం గూ అది రి మ్మ వాడు లోనికి తీసుకవచ్చాడు. 'అబ్బ! పెద్ద ప్రయాణం చావురా బాబూ. ఈ భర్త క్లాసు ప్రయాణ మంత చావు మరొకటి లేదు.' అంటూ కుర్చీలో కూలబడ్డాడు. బాబూరావు 'ఏరా. ఇన్నా కుండిపోయేవే? అప్పుడే వచ్చేస్తానన్నావు' అంటూ పరామర్శించాడు. 'అబ్బో' బోలెడంత గ్రంధం జరి

వియంత్వం

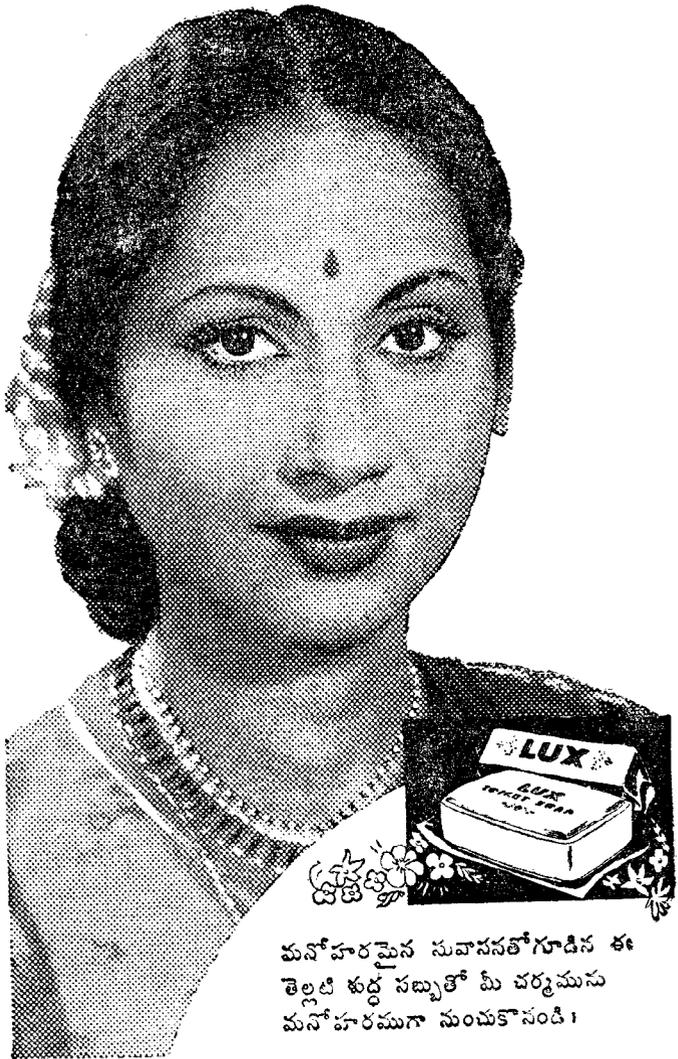
గిందిలే. ముందు ఆ రిక్షావాడికి డబ్బులిచ్చేయ్ అన్నాడు. బాబూరావు పర్సు తీసి నైలంటుగా ఆ రిక్షావాడికి డబ్బులిచ్చి పంపించాడు. ఇంతలో నారాయణరావు బాబూరావు చేతిలోని నా పర్సు చూసి, 'అల! నీకు మళ్ళీ ఈ పర్సు ఎక్కడొరికింది? అదేనా... వీడి ఇలా ఇయ్యి... అవును అదే... బరే లక్ష్మీ డేలోనే! ఆ యా డైటోనే దొరికిందా? నీకిలాంటి పర్సు కొని పంపాలని పూనాలో చాల ప్రయత్నించాను. కాని ఇలాంటిది అక్కడక్కడా కనిపించలేవోయ్... అయితే ఇంతకీ ఇది ఎలా దొరికింది? అని వాడు ఏకబిగిని వాగేస్తూ వుంటే బాబూరావు కాస్తేపు బిత్తరమాపులు చూస్తూ కూర్చుండిపోయాడు. నారాయణరావు అన్న మాటలు ఇల్లంతా ప్రతిధ్వనించాయి. అయినా ఈ మాటలు ఈ దశ సరిగ్గా వాటి ఎంతదూరం పోగలవో తెలుసుకోవడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నట్లుంది బాబూరావు ముఖము. బాబూరావు బాధ నిజంగా వర్ణనాతీతిము. నాస్తేపు వాడైతే ఆమాకంగా చూశాడు. అలా చూసి నారాయణరావులో వెలిగి, 'ఇది ఆవేళ, అక్కడే ఆ కొట్టడగ్గతే దొరికిందిరా! అన్నాడు. అప్పుడే ఇందిర నారాయణరావుకు కళ్ళు తీసకొచ్చింది. ఈమాట ఆమె విన్నందుకు బాబూరావు మొగము తృప్తిని ప్రకటించింది. కాని ఇందిర నారాయణరావులో, 'ఏమో అన్నాయ్! అది నిజంగా పోయే వుంటుంది. ఈ యేస ఇంకొకటి కొనే ఉంటారు' అంది. వెంటనే బాబూరావు 'ఫ్. నోరు ముయ్' అన్నాడు. ఆమెలోనికి వెళ్లిపోయింది. నారాయణరావు సకపకా నవ్వుతూ 'ఇది అలా దొరికే పర్సు కాదులే అమ్మాయ్' అంటున్నాడు. ఇక నాగురించి బాబూరావు యమయాతన పడుతున్నాడు. నేనిక అక్కడ ఉండడం బాగుండదని 'వస్తా' నంటూ అక్కడనుంచి మెల్లగా వారుతున్నా. నేనింటికి పోతూవుండగా బాబూరావునుగురించి నా కనేకమైన విషయాలు తీటాయి. అయితే ఇక అవన్నీ మీకు కూడ కలగటంలో ఏమాత్రం ఆనుమానం లేదు. కాని 'పాపం! బాబూరావు ఎటువంటి నియంతృత్వపు బందిఖానాలో ఇరుక్కుపోయాడో!' అని మాత్రం మీరూ నేనూ విచారించక తప్పదు! అయితే అరిచి కా బాధ లేదులేండి! నిజాని కిదేగా మనకు కావలసింది!

★ హ కల్ బెరీఫిన్ ★

వెల. రూ. 2-0-0   పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం.
 ఆంధ్రగ్రంథమాల,   పోస్టుబాక్సు 212,   మద్రాసు-1.

“లక్ష్మీ టాయిలెట్ సబ్బు
 నా ముఖమును మనోహరముగా నుంచును”

అని కన్నాంబ చెప్పచున్నది

మనోహరమైన సువాసనతో గూడిన ఈ
 తెల్లటి శుద్ధ సబ్బుతో మీ చర్మమును
 మనోహరముగా నుంచుకొనండి!

సిసీమా తారలకు సౌందర్యమునిచ్చు సబ్బు
 LTS. 338-X30 TL